

N:o 71.

Ank. till Riksd. kansli den 23 mars 1909, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående beredande af ålderstillägg åt registratorn och aktuarien hos generaltullstyrelsen P. I. E. Delphin.

(2. U. A.)

I en den 11 december 1908 till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition (n:o 27) har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att medgifva, att registratorn och aktuarien hos generaltullstyrelsen Per Ivar Emil Delphin må berättigas att för åtnjutande af ålderstillägg till den honom i hans nämnda egenskap tillkommande lön räkna sig till godo den tid, han från och med år 1901 på förordnande uppehållit samma befattning under den tid, den dåvarande ordinarie innehafvaren bestridt en med aflöning på extra stat uppförd notarietjänst hos styrelsen.

Departementschefens anförande i detta ärende till berörda statsrådsprotokoll är af följande lydelse:

»I enlighet med 1900 års Riksdags beslut uppfördes å den för generaltullstyrelsen för år 1901 fastställda extra aflöningsstat, bland andra tjänster, en notarietjänst å styrelsens kanslibyrå. Jämlikt följande årens riksdagars beslut upprepades detta äfven för hvart och ett af åren 1902, 1903 och 1904. I samband med den omreglering af löneförhållandena vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gräns-

Bih. till Riksd. Prot. 1909. 4 Saml. 1 Afd. 42 Häft. (N:o 71).

bevakning, som ägde rum vid sistnämnda års riksdag, anvisades på extra stat för år 1905 — liksom ock sedermera skett för hvar och ett af åren 1906, 1907 och 1908 — till förstärkning af arbetskrafterna hos generaltullstyrelsen ett belopp af 12,000 kronor, afsedt, bland annat, till bestridande af kostnaderna för uppehållande på förordnande af en notarietjänst å styrelsens kanslibyrå eller samma befattning, som, enligt hvad nyss nämnts, förut varit uppförd å »extra aflöningsstat».

Sedan med anledning af en utaf Kungl. Maj:t därom aflåten nådig proposition 1907 års Riksdag till bestridande af kostnaden för en tullbehandlings- och upplysningsbyrå inom generaltullstyrelsen å extra stat för år 1908 anvisat erforderliga medel med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1907 utanordna viss del af anslaget, förordnade Kungl. Maj:t enligt nådigt beslut den 31 maj 1907, att den nya byrån skulle träda i verksamhet den 1 nästpåföljde juli samt att å byrån skulle anställas, bland andra tjänstemän, en sekreterare.

Alltifrån den 1 januari 1901 intill den 1 april 1908 har registratorn och aktuarien hos generaltullstyrelsen Per Ivar Emil Delphin, som sistnämnda dag tillträdde den af honom nu innehafda tjänst, haft förordnanden dels att uppehålla samma tjänst under den tid, den ordinarie innehafvaren bestridt ofvan omförmälda, å extra stat uppförda notarietjänst hos styrelsen, dels att förvalta en notariebefattning, medan dess innehafvare tjänstgjort såsom sekreterare å tullbehandlings- och upplysningsbyrån.

Med erinran om de förordnanden, Delphin under berörda tid sålunda innehaft, har generaltullstyrelsen i underdånig skrifvelse den 21 sistlidne april vidare anfört följande.

Enligt det i nådiga aflöningsreglementet för tjänstemän och be-
tjänte vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning af den 10 juni 1904 införda öfvergångsstadgande vore medgifvet, att vid bestämmande af tidpunkten, då tjänstinnehafvare vid tullverket kunde komma i åtnjutande af ålderstillägg, finge medräknas tid, hvarunder han efter år 1900 på grund af stadigvarande förordnande bestridt tjänst å tullverkets extra aflöningsstat eller tjänst, hvars innehafvare under tiden uppehållit tjänst å nämnda stat. Något motsvarande, allmänt medgifvande för innehafvare af tjänst hos generaltullstyrelsen funnes visserligen icke. Men efter af styrelsen gjord underdånig framställning hade Kungl. Maj:t i nådig proposition den 26 januari 1906 föreslagit Riksdagen att medgifva, att enhvar af dåvarande revisorn och bokhållaren å styrelsens kameralbyrå friherre K. M. B. Klinckowström och revisorn å styrelsens revisionsbyrå C. H. Plagemann finge för åt-

njutande af ålderstillägg räkna sig till godo den tid, han från och med år 1901 och till sin befordran till innehafvande befattning på förordnande uppehållit revisorstjänst hos styrelsen med afföning å extra stat; och hade Riksdagen bifallit hvad sålunda föreslagits. Då enahanda skäl, som föranledt aflåtandet af nyssberörda proposition, syntes föreligga för beredande åt Delphin af rätt att tillgodoräkna sig omförmälda tjänstgöringstid i och för åtnjutande af ålderstillägg, hade styrelsen ansett sig böra göra framställning i sådant syfte.

Statskontoret, hvars yttrande inhämtats, har i underdånigt utlåtande den 23 maj 1908, under åberopande af Kungl. Maj:ts och 1906 års Riksdags förenämnda beslut i fråga om revisorerna friherre Klinckowström och Plagemann, tillstyrkt, att beträffande Delphin framställning till Riksdagen måtte göras i det af generaltullstyrelsen angifna syfte.

Enligt hvad den lämnade utredningen visar, har Delphin på förordnande dels under tiden från och med ingången af år 1901 till den 1 juli 1907 uppehållit registrators- och aktuariefattningen hos generaltullstyrelsen, dels ock under tiden från sistnämnda dag till den 1 april 1908, då Delphin med fullmakt tillträdde förstnämnda tjänst, en notariebefattning hos samma styrelse.

*Departements-
chefens
yttrande.*

Hvad då först angår förordnandet för tiden till den 1 juli 1907, har detsamma, såsom redan angifvits, föranledts däraf, att den ordinarie registratorn och aktuarien varit förordnad att förvalta en notariebefattning å extra stat. Förhållandena med afseende härå äro visserligen icke fullt analoga med det fall, då fråga om ålderstillägg åt förbemälda friherre Klinckowström och Plagemann förelåg. Medan dessa senare finga i fråga om ålderstillägg räkna sig till godo tid, då de bestridt tjänster å extra stat, har Delphin icke under tid, hvarom nu är fråga, förvaltat tjänst å dylik stat, utan i stället på förordnande uppehållit ordinarie befattning. Men i verkligheten torde dock denna åtskillnad i afseende på tjänstgöringen vara mera formell.

Den ordinarie registratorn och aktuarien, hvilkens tjänst tillhör första lönegraden, har, såsom redan angifvits, under ifrågavarande tid varit förordnad att uppehålla den extra notariebefattningen. Hans tjänstgöring vid registrators- och aktuarietjänsten har då upphört, och af de med samma tjänst förenade löneförmåner har han haft att till sin vikarie, bemälda Delphin, afstå ett mot löneförmåner vid den extra notariebefattningen svarande belopp. Under år, då registratorn och aktuarien icke varit berättigad till ålderstillägg å registrators- och aktuarietjänsten, har han afstått från alla de med denna tjänst förenade förmåner. Den

extra notariebefattningen har nämligen, liksom tjänst i första lönegraden, varit aflönad med, lön och tjänstgöringspengar sammanlagdt, 3,000 kronor. Med enhvar af omförmälda bägge tjänster hafva sålunda följt, om man från ser ålderstillägg, ordinarie tjänstemans förmåner. På grund här af och då anledningen, att den extra notariebefattningen icke blifvit uppförd å ordinarie stat, endast torde hafva varit den, att en omreglering af löneförhållandena vid generaltullstyrelsen antagits vara nära förestående, torde å ena sidan, i analogi med hvad som beslutats i fråga om ålderstillägg åt friherre Klinckowström och Plagemann, registratorn och aktuarien, om han icke varit berättigad till ålderstillägg å sin ordinarie tjänst, hafva bort tillerkännas rätt att för ålderstillägg räkna sig till godo den tid, han förvaltats berörda extra notariebefattning. Å andra sidan borde då också den tjänsteman, hvilken bestridt registrators- och aktuarietjänsten, komma i åtnjutande af motsvarande förmåner. Billigheten synes mig sålunda bjuda, att enahanda förmåner, som i förevarande afseende enligt ofvanberörda öfvergångsstadgande i aflöningsreglementet för tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning tillerkänts i samma reglemente afsedda tjänstemän och betjante, jämväl måtte komma Delphin till godo för den tid, han enligt hvad ofvan nämnts tjänstgjort såsom registrator och aktuarie.

Annorlunda är emellertid förhållandet beträffande Delphins förordnande att under tiden den 1 juli 1907—den 1 april 1908 uppehålla en notariebefattning å ordinarie stat. Den tjänsteman, som innehaft fullmakt å nämnda befattning, har nämligen under samma tid bestridt icke en därmed jämställd befattning, utan en tjänst, som i afseende å löneförmåner är jämställd med tjänst i andra lönegraden. Sistnämnda tjänsteman, som enligt nådigt beslut den 27 nästlidne november förklarats berättigad att från och med år 1909 komma i åtnjutande af andra ålderstillägget å den med notarietjänsten förenade lönen, har för sådant ändamål fått tillgodoräkna sig jämväl nu ifrågavarande tid. Finge jämväl Delphin i förevarande afseende räkna sig till godo tjänstgöring under samma tidsperiod, skulle ålderstillägg intjänas af två personer samtidigt å samma tjänst. Ty i fråga om ålderstillägg åt den ene eller andre af dessa personer lærer icke den ordinarie notariens tjänstgöring såsom sekreterare å tullbehandlings- och upplysningsbyrån kunna tagas i betraktande. Tjänstgöring å denna tjänst torde nämligen icke under några omständigheter kunna blifva af betydelse i förevarande afseende för tjänsteman, som innehar tjänst i första lönegraden. Under sådana förhållanden synes mig Delphin icke böra be-

rättigas att i och för ålderstillägg få räkna sig till godo tid, då han uppehållit nu ifrågavarande notariebefattning.»

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må medgifva, att registratorn och aktuarien hos generaltullstyrelsen Per Ivar Emil Delphin må berättigas att för åtnjutande af ålderstillägg till den honom i hans nämnda egenskap tillkommande lön räkna sig till godo den tid, han från och med år 1901 på förordnande uppehållit samma befattning under den tid, den dåvarande ordinarie innehafvaren bestridt en med aflöning på extra stat uppförd notarietjänst hos styrelsen.

Stockholm den 23 mars 1909.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.
